

Sluttrapport

Forebyggingsprosjekt 2014/RBM9500

"Bevegelsesgruppe for barn med autisme"

Søkerorganisasjon: **Autismeforeningen i Norge**

Virksomhetsområde: rehabilitering

Foto fra Håndboken. Gjengitt med tillatelse.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	3
Kap 1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting.....	4
Bakgrunn og målgruppe	4
Historikk.....	4
Målsetting.....	5
Finansiering	6
Prosjektplan.....	6
Omfang og begrensninger	7
Kap 2. Prosjektgjennomføring/Metode	8
Metode	8
Endringer ift. prosjektplan.....	9
Kap 3. Resultater og resultatvurdering	9
Måloppnåelse for Autismeforeningen	9
Måloppnåelse for Idrettshøgskolen	9
Utvikling av håndbok	10
Videreføring av prosjektet.....	10
Økonomiske resultater	11
Kap 4. Oppsummering/Konklusjon/Videre planer	12
Referanser/litteratur	12

Forord

Oslo fylkeslag av Autismeforeningen i Norge (AO) og Norges Idrettshøgskole, Seksjon for kroppsøving og pedagogikk (NiH) har mottatt Extramidler for å drive en bevegelsesgruppe for barn med autisme. Formålet med denne rapporten er å oppsummere aktivitetene i 2014 og 2015.

Sammendrag

Barn med autismspekterdiagnoser (ASD) har ofte vanskeligheter med deltagelse i organisert idrett, bl.a. pga. sine vansker med kommunikasjon og instruksjon. I tillegg har mange barn med autisme motoriske vansker, og på grunn av sine sosiale vansker ender mange opp med å tilbringe mye stillesittende tid foran datamaskin og TV. Det er derfor behov for et ekstra tilrettelagt bevegelsestilbud for denne målgruppen.

Bakgrunnen for dette prosjektet var at Autismeforeningen i Norge, Oslo Fylkeslag, ønsket, i samarbeid med Norges idrettshøgskole, Seksjon for kroppsøving og pedagogikk, å utvikle en bevegelsesgruppe for barn og unge med autisme. Prosjektets målsettinger var å skaffe mer systematiske erfaringer i forhold til et godt og meningsfullt aktivitetstilbud for barna, hvilke bevegelsesformer og organiseringsprinsipper som er hensiktsmessige, og hvordan aktivitetene kunne tilrettelegges for brukergruppen. Det var også ønske om å utvikle en håndbok for andre som kan være interessert i å starte lignende bevegelsesgrupper for barn og unge med autisme.

Det ble søkt og mottatt Extramidler for 2012, men ved en feiltakelse ble det ikke sendt inn en søknad for det andre året (2013). Det ble derfor sendt inn en ny søknad om midler for 2014, noe vi mottok. Vi søkte om og fikk tillatelse fra Extrastiftelsen til å fortsette aktiviteten ut sluttåret 2015.

I søknadsperioden ble det gjennomført tre bevegelsesgrupper, der det deltok hhv. 6, 6 og 5 barn med autismspekterdiagnoser (ASD) i alderen 6–18 år. Den første og den tredje gruppen ble ledet av to studenter ved Norges Idrettshøgskoles masterprogram "Fysisk aktivitet og funksjonshemming". Den andre gruppen ble ledet av fire studenter fra det internasjonale Erasmus-programmet "European Master in Health and Physical Activity".

Både foreldre, deltakere, ledsagere og studenter har vært svært positive til tilbudet, som har gitt studentene praksiserfaring og deltakerne et godt tilrettelagt fysisk tilbud. Det er et sterkt ønske fra alle parter om å fortsette samarbeidet. Håndboken som er utarbeidet i forbindelse med prosjektet skal legges ut på nett som pdf-fil og vi ønsker at den blir delt mest mulig for å nå andre grupper som ønsker å starte et lignende tilbud, enten i regi av et fylkeslag av Autismeforeningen, et idrettslag eller kanskje også skoler som har elever med ASD.

Kap 1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting

Bakgrunn og målgruppe

Til tross for at norsk idrett har satset mye på inkludering av funksjonshemmede, er tilbudet til en del grupper funksjonshemmede fortsatt ikke godt nok til at man skal kunne snakke om 'idrett for alle'¹. Særlig utviklingshemmede og barn med større funksjonsnedsettelse faller utenfor idrettens tilbud. Noe satt på spissen kan man si at jo mer annerledes barna er, jo mindre er sjansene for å finne et integrert idrettstilbud som tar hensyn til deres behov. Erfaringer fra foreldre til barn med autisme tyder på at disse barna svært ofte har vanskeligheter med deltagelse i organisert idrett. Problemene er bl.a. knyttet til kommunikasjon og instruksjon. Gruppeinstruksjon er vanskelig, da mange er avhengig av individuelle beskjeder. Barna har behov for svært strukturerte aktiviteter med visuelle hjelpemidler og konkrete forklaringer. Barna motiveres ikke av de samme mekanismene som andre barn og lærer på andre måter (mange klarer f.eks. ikke å herme etter andre). Mange barn med autisme har motoriske vansker, og på grunn av sine sosiale vansker ender mange opp med å tilbringe mye tid foran datamaskin og TV. Brukergruppen trenger sårt et tilrettelagt tilbud om fysisk aktivitet.

Målgruppen for prosjektet er i hovedsak barn og unge med autismspekterdiagnoser (ASD) i Osloområdet. Prosjektet er organisert rundt deres deltakelse i bevegelsesaktivitet. I tillegg til dette er studenter og undervisere ved NiH en målgruppe i den forstand at et sekundært utbytte av prosjektet er at bevegelsesgruppen skal være en arena for å skaffe praktisk undervisningserfaring, samt empiriske data for bachelor- og masteroppgaver.

Historikk

I 2009 fikk Norges Idrettshøgskole (NiH) en henvendelse fra Oslo fylkeslag av Autismeforeningen (OA) angående et mulig samarbeid. NiH hadde en mastergradstudent, Karin Kleinhans, som ønsket å forske på fysisk aktivitet og barn med autisme. Hun utviklet et aktivitetsprogram for bruk i gymsal i tråd med forskning på både bevegelse og motorikkproblemer hos barn med autismspekterdiagnoser (ASD), og med forskning på formidling til og tilrettelegging for barn med ASD.

Karin Kleinhans ledet selv den første gruppen våren 2010 som en del av sin forskning. Prosjektet foregikk over 5 ganger med 1 times fysisk aktivitet hver gang. 7 barn med ASD i alderen 7–18 år deltok, med hver sin ledsager.²

Både Autismeforeningen og Idrettshøgskolen var svært fornøyd med prosjektet, og det var et ønske fra begge parter om å videreføre samarbeidet. Idrettshøgskolen sa seg villig til å

¹ Elnan (2010)

² Kleinhans (2010)

lønne studentene som skulle lede aktivitetsgruppen og stille med lokaler, mens Oslo fylkeslag av Autismeforeningen hadde ansvaret for å rekruttere deltakere. Det lå allerede da i planene at vi sammen skulle søke midler fra Extrastiftelsen for å finansiere lønn til studentene samt mer dokumentasjon av prosjektet.

Våren 2011 ble det derfor arrangert et lignende tilbud, denne gangen som en praksiserfaring for én student ved Norges Idrettshøgskole som tok påbyggingsstudiet "Fysisk aktivitet og funksjonshemming"³. Aktivitetsgruppen møtte denne gang 9 ganger med 1 times fysisk aktivitet hver gang, og 7 barn med ASD i alderen 6–12 år deltok med hver sin ledsager.

I 2011 sendte Oslo fylkeslag av Autismeforeningen og Norges Idrettshøgskole en felles søknad til Extrastiftelsen om videre finansiering av bevegelsesgruppen, og vi mottok midler for 2012–2013. I driftsåret 2012 deltok hhv. 8 og 6 barn i alderen 3–17 år i bevegelsegruppene vår og høst. Ved en beklagelig misforståelse ble det ikke innsendt ny søknad om år 2. Vi mottok heldigvis en privat donasjon fra firmaet Unicus AS som gjorde det mulig å videreføre gruppen i 2013. Da deltok hhv. 8 og 8 barn i alderen 9–17 år, og en ny søknad ble sendt inn om midler for 2014.

Målsetting

Hensikten med dette prosjektet var å skaffe mer systematiske erfaringer i forhold til at (i) barna skal ha et godt og meningsfullt aktivitetstilbud, (ii) Autismeforeningen skal skaffe erfaringer i forhold til hvilke bevegelsesformer og organiseringsprinsipper som er hensiktsmessige, og (iii) Idrettshøgskolen skal utvikle praktisk kunnskap om tilrettelegging av aktivitet for barn og unge med autisme.

Hovedmålene for prosjektet var:

- Utvikle et bevegelsestilbud for barn med autisme som er meningsfullt for barna og som gir dem viktig og nødvendig motorisk trening (bl.a. øye-/håndkoordinasjon, balanse, orientering i rommet, bevege seg i forskjellig hastighet).
- Skaffe kunnskap og erfaring om hva som skal til for at Idrettshøgskolen og Autismeforeningen i fellesskap kan drive en bevegelsesgruppe ved prosjektets slutt
- Utvikle en arena for å gjennomføre studentprosjekt på bachelor- og masternivå som skal utvikle kunnskap om bevegelse og fysisk aktivitet for barn og unge med autisme
- Skrive en håndbok for andre som kan være interessert i å starte lignende bevegelsesgrupper for barn og unge med autisme, både i Oslo og andre steder i landet. Håndboken publiseres i pdf-form og distribueres gratis elektronisk til aktuelle mottakere, som Norges Idrettsforbund med særforbund, lokale idrettsforeninger,

³ Mer informasjon om dette studiet her: <http://www.nih.no/studier-2012/Pabygningsstudier/pabygning---faf/>

foreldregrupper, Autismeforeningens fylkeslag, kommunale instanser med ansvar for idrett for funksjonshemmede mm.

Finansiering

Økonomisk sett ble prosjektet tildelt kr. 71.000 fra Extrastiftelsen for drift i 2014 samt ferdigstilling av håndboken.

Budsjettet var som følger:

Tabell 1: Budsjett

	år 2014
Lønn, 2 aktivitetsledere ⁴	36000
Innkjøp av utstyr til aktiviteter	5000
Informasjonsmateriell	5000
Honorar	5000
Utvikling av håndbok	20000
Totalt omsøkt beløp	71000

Prosjektplan

Tidsplanen til prosjektet var som følger:

Tabell 2: Tidsplan

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlige
Januar 2014	Rekruttering av deltagere	AO
	Rekruttering av aktivitetsledere	NIH
Februar-mai 2014	Aktivitet i 15 uker	NIH
Juni-august 2014	Rekruttering av deltagere	AO
	Rekruttering av aktivitetsledere	NIH
September-desember 2014	Aktivitet i 15 uker	NIH
Januar 2015	Sluttrapport	AO/NIH

Imidlertid kom aktivitetene sent i gang og vi søkte derfor Extrastiftelsen om å kunne benytte oss av midlene også i sluttåret 2015. Dette ble innvilget, og vi laget dermed en revidert intern tidsplan som ble som følger:

⁴ Aktivitetslederne får betalt for 3 timer pr. økt som inkluderer planlegging, organisering og gjennomføring, samt evaluering. Summen som er brukt er standard timelønn for tilsetning som vitenskapelig assistent ved NIH.

Tabell 3: Revidert tidsplan

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlige
Januar 2014	Rekruttering av deltagere Rekruttering av aktivitetsledere	AO NIH
Februar-mai 2014	Aktivitet i 15 uker	NIH
Juni-august 2014	Rekruttering av deltagere Rekruttering av aktivitetsledere	AO NIH
September-desember 2014	Aktivitet i 15 uker	NIH
Januar 2015	Rekruttering av deltagere Rekruttering av aktivitetsledere	AO NIH
Februar-mai 2015	Aktivitet i 10 uker	NIH
Januar 2016	Sluttrapport	AO/NIH

Prosjektet ble gjennomført som et samarbeid mellom NIH og AO. NIH bidro med treningslokale (sal med utstyr) og med utdannede aktivitetsledere. AO sto for rekruttering av deltagere (øvre grense ble satt til maksimalt 8 deltakere per semester).

Prosjektet ble styrt av en prosjektgruppe som besto av Katja Blixrud Frost (prosjektleder, Oslo fylkeslag av Autismeforeningen), Øyvind Førland Standal (Norges Idrettshøgskole) og Lillian Halvorsen (leder, Oslo fylkeslag av Autismeforeningen).

Planen var at prosjektet skulle begynne i januar 2014, med aktivitet en gang i uken, 15 uker hvert semester i 2014, med oppstart hhv. februar og september. For hvert semester kunne det rekrutteres nye deltagere og aktivitetsledere. Med den reviderte tidsplanen kunne vi legge til ett ekstra semester og ha en ny gruppe våren 2015.

Omfang og begrensninger

Våren 2014 deltok 6 barn med ASD i alderen 10–18 år. To studenter ved Norges Idrettshøgskoles masterprogram "Fysisk aktivitet og funksjonshemming" fikk anledning til praksiserfaring dette semesteret, og gruppen møttes 16 ganger. Høsten 2014 deltok 6 barn med ASD i alderen 6–18 år, og gruppen møttes 13 ganger. Denne gangen var det fire studenter fra det internasjonale Erasmus-programmet "European Master in Health and Physical Activity"⁵ som fikk praksiserfaring gjennom bevegelsesgruppen. Våren 2015 deltok 5 barn med ASD i alderen 6–14 år, og gruppen møttes 10 ganger, fram til Norges Idrettshøgskole stengte alle bygninger for totalrenovering. Dette siste semestret var det to nye studenter ved Norges Idrettshøgskoles masterprogram "Fysisk aktivitet og funksjonshemming" som fikk praksiserfaring.

Antall deltakere har bevisst vært begrenset, både grunnet barnas ømfintlighet for store folkemengder og støy, og grunnet størrelsen på gymsalen. Vi ønsket at barna skulle føle at

⁵ Mer informasjon om dette studiet her: <http://www.nih.no/europeanmaster>

det var god plass, lite støy og høy grad av individuell tilrettelegging. Alle deltakere måtte ha med seg en egen ledsager, som for de laverefungerende barna (som ofte ikke har talespråk) fungerte som tolk mellom studentene og barnet, og for de høyerefungerende barna som en hjelp til å holde fokus på oppgaven.

Kap 2. Prosjektgjennomføring/Metode

Metode

Aktivitetsprogrammet utviklet av Karin Kleinhans i forbindelse med prøveprosjektet⁶ i 2010 har vært brukt som mal gjennom hele perioden, med nødvendige tilpasninger avhengig av gruppenes sammensetning, deltakernes alder, aktivitets- og funksjonsnivå og varierende behov for forutsigbarhet/variasjon.

Aktivitetene bygger i stor grad på TEACCH-metodikkens⁷ struktur og forutsigbarhet, samt erfaringer med hva slags motoriske utfordringer barn og ungdom med ASD ofte har. En gymsal på Idrettshøgskolen deles inn i tydelige stasjoner med mulighet for varierte aktiviteter på hver stasjon. Deltakerne bytter stasjon ved signal fra studentene som leder gruppen. Rekkefølgen på stasjonene bestemmes av et kort med fargekoder som barna trekker ved starten av timen, og som sørger for at det aldri er mer enn to barn på samme stasjon samtidig. Stasjonene trener forskjellige typer motoriske aktiviteter, som øye-/håndkoordinasjon, balanse, orientering i rommet og bevegelse i forskjellig hastighet. Hver deltaker har med seg egen ledsager, som fungerer både som formidler av instruksjoner fra studentene som leder gruppen og som hjelp til å motivere deltakeren og holde fokus på oppgaven.

Flere deltakere har deltatt flere ganger, men vi har også hatt nye deltakere.

Samarbeidet mellom Norges Idrettshøgskole og Oslo fylkeslag har fungert bra. Det ble avholdt ett prosjektmøte mellom kontaktpersonene, i tillegg til hyppig kontakt via SMS og e-post. Prosjektleder har holdt kontakt med studentene som har hatt ansvaret for den praktiske gjennomføringen via SMS og e-post, for å formidle nødvendig informasjon om deltakernes behov for tilrettelegging, oppmøte mm.

⁶ Kleinhans (2010), kapittel 4, vedlegg E og vedlegg G.

⁷ Se f.eks. Løge (1993).

Endringer ift. prosjektplan

Det tok tid å være sikker på om vi fikk tildelt Extramidler, og vi var derfor noe tilbakeholdne med å ansette nye studenter våren 2014 ettersom det var usikkert om vi hadde midler til å dekke deres lønn. Dette var årsaken til at vi søkte om å få videreført midlene til sluttåret 2015, noe vi også fikk innvilget.

Til det andre semesteret besluttet Norges Idrettshøgskole å bruke studenter fra Erasmus-programmet "European Master in Health and Physical Activity" som ledere. Det viste seg da vanskelig å kunne tilby disse studentene lønn da de ikke var norske statsborgere og kun hadde opphold i Norge som studenter. Vi valgte da å overføre midlene vi sparte på lønn til innkjøp av nytt utstyr. Vi hadde brukt lite midler til dette tidligere i prosjektet ettersom gruppa disponerte en godt utstyrt gymsal. Vi har da valgt å kjøpe inn utstyr som ikke finnes i en ordinær gymsal, som er morsomt utformet og som utfordrer noen av bevegelsene som vi gjennom prosjektet har sett at våre deltakere synes er vanskelig (bl.a. balanse og øye-/håndkoordinasjon).

Kap 3. Resultater og resultatvurdering

Måloppnåelse for Autismeforeningen

Hovedmålet for Autismeforeningen var å kunne tilby et tilrettelagt tilbud om bevegelse for barn og unge med autismspekterdiagnoser. Samtaler med deltakernes foresatte og ledsagere viser at tilbudet har vært meningsfylt for barna. De har opplevd at prosjektets tydelige struktur (fargekodede aktiviteter som er fysisk atskilt i salen, tydelige signaler ved skifte av stasjon, samling i forkant og etterkant av aktivitetene mm.) er gjenkjennelig og trygt for barna ved at det tilsvarer det pedagogiske systemet de fleste av dem møter i barnehage og på skole. Studentene har gjennom sin kompetanse på bevegelsesaktiviteter i høy grad behersket å tilrettelegge de fysiske aktivitetene slik at de har gitt deltakerne viktig og nødvendig motorisk trening. Foresatte uttrykker at studentene fremstår som godt forberedt, at aktivitetsprogrammet fungerer godt for barna både når det gjelder struktur, aktiviteter og formidling, og at barna opplever både trivsel og mestring gjennom bevegelse.

Måloppnåelse for Idrettshøgskolen

Prosjektet har medført at åtte av NIHS studenter, hvorav fire utvekslingsstudenter gjennom Erasmus-programmet, har fått verdifull praksis i å arbeide med barn og unge med autisme. En av studentene som var aktivitetsleder i vårsemesteret 2014 fikk senere stilling som universitetslektor ved Idrettshøgskolen. Et vesentlig mål med dette prosjektet har vært å

utvikle kunnskap om bevegelse og fysisk aktivitet for barn og unge med autisme. Denne kunnskapen er nå systematisert i håndboka som er utviklet gjennom prosjektet (se under).

En av studentene fra Erasmus-programmet "European Master in Health and Physical Activity" fikk anledning til å bruke foreldre som deltok i prosjektet som ledsagere for egne barn som informanter til sin masteroppgave. Oppgaven hadde tittelen "The meaning of parental involvement in a physical activity program for children with ASS: Parents' perspectives". Slik hadde prosjektet også en pedagogisk og forskningsmessig nytte for Norges Idrettshøgskole.

Utvikling av håndbok

Et av prosjektets hovedmål var utviklingen av en håndbok for andre som kan være interessert i å starte lignende bevegelsesgrupper for samme målgruppe. Håndboken omfatter informasjon om fysisk aktivitet og autisme, informasjon fra Autismeforeningen om autismespekteridagnoser, informasjon fra fagpersoner om hvordan man best kan instruere barn og unge med ASD, praktiske instruksjoner med illustrasjoner som beskriver stasjonene og øvelsene brukt i prosjektet og en erfaringsdel med ulike personers erfaring fra arbeid med bevegelse for barn og unge med ASD. Håndboken er rikt illustrert med fotografier av barna i gruppen. Skriftlig samtykke fra foresatte ble innhentet på forhånd med ettertrykkelig tillatelse til å bruke fotografiene i en publikasjon som skulle distribueres fritt på Internett. Håndboken skal legges ut på nett som pdf-fil og vi ønsker at den blir delt mest mulig for å nå andre grupper som ønsker å starte et lignende tilbud, enten i regi av et fylkeslag av Autismeforeningen, et idrettslag eller kanskje også skoler som har elever med ASD.

Videreføring av prosjektet

Det er et sterkt gjensidig ønske fra begge parter om å videreføre prosjektet. Vi ser at tilbudet er en "vinn-vinn-situasjon" for begge parter der medlemmer av OA får et unikt tilbud om fysisk aktivitet spesielt tilrettelagt for brukergruppen, mens studenter ved NIH får praksis med en brukergruppe som de ellers ikke vil møte før i arbeidslivet. Videreføringen vil dog være avhengig av at man finner finansieringsløsninger for prosjektet, når totalrenoveringen av Norges Idrettshøgskole ferdigstilles senere dette år.

Økonomiske resultater

Prosjektets endelige regnskap er som følger:

Tabell 4: Regnskap

	Budsjett	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Totalt regnskap
Lønn, 2 aktivitetsledere⁸	36000	10350	8100	18450
Innkjøp av utstyr til aktiviteter	5000	0	32045	32045
Informasjonsmateriell	5000	5708	5139	10847
Honorar	5000	0	0	0
Utvikling av håndbok	20000	4317	5375	9692
Totalt omsøkt beløp	71000	20375	50659	71034

På grunn av at vi det ene semesteret brukte Erasmus-studenter (utvekslingsstudenter med utenlandsk statsborgerskap) som vi ikke kunne lønne, brukte vi noe mindre på lønnsutgifter. Vi har heller ikke brukt noe på honorarer i denne prosjektperioden. Norges Idrettshøgskole kunne fristille en nyansatt universitetslektor til det endelige arbeidet med håndboken, slik at også denne ble noe billigere i produksjon enn projisert.

Vi har brukt noe mer enn budsjettet på informasjonsmateriell da vi måtte rekruttere deltakere i flere omganger enn planlagt.

Da Norges Idrettshøgskole mot slutten av perioden gikk inn i en omfattende rehabilitering og det var noe usikkert hvordan tilgangen til utstyr for vår gruppe ville være ved utgangen av denne, ble det avgjort å kanalisere det overskytende beløpet inn i innkjøp av utstyr. Tidligere har denne gruppen disponert en relativt godt utstyrt gymsal, men det er altså usikkert hvordan dette nå blir etter hvert. Vi ser på dette utstyret som en viktig investering i gruppens fremtid. Det ble kjøpt inn utstyr fra produsenten Uniqa AS, som er spesialist på pedagogisk utstyr for bevegelse for barn.⁹ Utstyret er pedagogisk og morsomt utformet, og fokuserer på å utvikle motoriske områder som erfaringen med bevegelsesgruppen gjennom flere år har vist at våre deltakere sliter med, bl.a. balanse og øye-/håndkoordinasjon.

⁸ Aktivitetslederne får betalt for 3 timer pr. økt som inkluderer planlegging, organisering og gjennomføring, samt evaluering. Summen som er brukt er standard timelønn for tilsetning som vitenskapelig assistent ved NIH.

⁹ Mer informasjon om produktene og produsenten her: <http://uniqa.no/mobler/pedagogiske-mobler/bevegelse-og-motorikk>

Kap 4. Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

Siden vi startet med dette prosjektet i 2009 har det vært en stor suksess. Både deltakere, foresatte, ledsagere og studenter har vært svært fornøyd med opplegget. Vi har latt nye studenter gå inn i den pedagogiske rammen etablert gjennom Karin Kleinhans sitt masterprosjekt, og bidra med sine egne ideer til å tilpasse det. Rammen har vært den samme hele tiden, noe som har fungert som trygt og forutsigbart for deltakerne. Elementet med å ha med en ledsager har vist seg å være sentralt for å kunne kommunisere øvelsene til deltakerne gjennom noen som kjente dem og deres beste kommunikasjonsmåter godt. Deltakerne har fått en fast fysisk aktivitet som de ellers ikke ville hatt i sin fritid. Samtidig har studentene ved Idrettshøgskolen fått viktig praksiserfaring som de tar med seg videre i sine studier og ut i arbeidslivet.

Det er et sterkt ønske å kunne fortsette samarbeidet mellom Autismeforeningen og Idrettshøgskolen. OAs medlemmer har ingen tilsvarende tilrettelagte tilbud, og deltakerne har et stort behov for fysisk aktivitet. Tilsvarende har studentene ved NIH liten eller ingen mulighet til å møte denne brukergruppen gjennom sin studietid, men de møter den ofte i arbeidslivet. Vi opplever at denne gjensidige nytten gir vårt prosjekt en positiv driv og en samarbeidsånd, og at prosjektet passer hånd i hanske til Extrastiftelsens mål om å fremme fysisk og psykisk helse, mestring og livskvalitet.

Referanser/litteratur

Elnan, Ingrid (2010). *Idrett for alle?: studie av funksjonshemmedes idrettsdeltakelse og fysisk aktivitet*. Rapport, senter for idrettsforskning, NTNU.

Kleinhans, Karin (2010). *Development of a physical activity program for children and youth with autism : an action research approach*. Erasmus Mundus masteroppgave - Norges idrettshøgskole. Kan lastes ned fra http://idtjeneste.nb.no/URN:NBN:no-bibsys_brage_13403.

Løge, Synnøve (1993). *En innføring i TEACCH-metodikken*. Læremiddelseksjonen, Birkelid statlige spesialpedagogiske kompetansesenter. Kan leses på <http://www.nb.no/nbsok/nb/4522e66edaa50ae272b469835d2d0d91>.